

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА
В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ
ЩОСУБОТИ

№ 50 (845) | Субота, 17 грудня 1983 року | Ціна 2 коп.

ФІНІШУ РОКУ — УДАРНІ ТЕМПИ!

Задають тон

Бригаду Г. М. Максак залучено вважати однією з передових на нашому підприємстві. Вона неодноразово виходила переможцем соціалістичного змагання серед колективів бригад. Особливо в минулому місяці виборола перше місце.

Давно минув той час, коли бригада була відстаючою. Часто тоді змінювались майстри, багато робітників звільнялось, не прижившись у колективі.

Та ось у бригаду прийшов молодий спеціаліст з вищою освітою Г. М. Максак. Небагатослівна, можна сказати, навіть мовчазна, але змогла знайти підхід до кожного члена колективу. Не все йшло спершу гаразд, були й неприємності, напевне, і без сліз не обійшлося.

Тепер це — міцний, згуртований колектив з постійним складом працюючих. Цього року майже ніхто не звільнився, навпаки прийшли в колектив дві новенькі: Тетяна Прокопенко і Тамара Норка. Кращі робітничі Л. В. Мандрика і Н. А. Тараненко стали у них наставниками. Тетяна уже успішно працює, а Тамара поки що навчається.

У колективі працюють і молоді, і досвідчені робітничі. Останні не тільки добре знають свою справу, але й охоче діляться досвідом, навчають майстерності молодь. Приклад високопродуктивної праці подають Н. І. Тараненко, Т. К. Лаврик, Е. О. Дудник, О. І. Рудик, а такі робітничі, як Т. І. Козиниць, М. К. Васенко, Г. С. Мартовичка, В. М. Норка, Л. І. Савустяненко працюють за довірям відділу технічного контролю, носять почесне звання «Відмінник якості».

Бригада щомісяця перевищує завдання, 99 процентів випущеної продукції ВТК приймає першим сортом, 97,5 з них — з першого подання.

В інших бригадах тон у роботі задають теж досвідчені робітничі: Т. І. Бойко, Т. Ф. Кириленко, Р. А. Чередишченко, Г. І. Федоренко, Т. В. Швидь, О. В. Калиниченко, Л. І. Баладіна та багато інших. Ці робітничі давно працюють у рахунок 1984 року.

О. ДАВИДЕНКО,
секретар парторганізації
Лубенського УВП.
Полтавська область.

Старанно працює на фініші третього року одинадцяті п'ятиріччя Л. М. Яшук — швачка-мотористка Кам'янець-Подільського УВП.

Вона — резервістка. А це найбільш повно засвідчує високу професійну майстерність трудівниці, її вміння замінити члена колективу на будь-якій технологічній операції. Причому, Людмила Миколаївна навчилася скрізь працювати високопродуктивно і якісно. Норми виробітку вона постійно виконує на 130—150 процентів.

На знімку: Л. М. Яшук за роботою.

Фото М. МОСТОВОГО.

СПОКІЙ І ЩАСТЯ ПЛАНЕТИ ЗЕМЛІ

ВІДСТОЯТИ МИР

По-діловому, зацікавлено проходило обговорення Заяви Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова у колективі Вінницького УВП.

Ветерани Великої Вітчизняної війни І. С. Шапеев, М. Е. Софіїв, бригадир Н. Боса та інші виступаючи на антивоєнному мітингу, що відбувся у Червоному кутку, відзначили, що заходи, які вживаються нашою державою для гарантування безпеки країн соціалістичної співдружності цілком виправдані і своєчасні.

Трудівники підприємства, всі як один, підтримали і схвалили Заяву Ю. В. Андропова і вирішили ударною працею кріпити економічну і оборонну могутність нашої Вітчизни.

М. НИРОВ,
м. Вінниця.

НІ — ЯДЕРНІЙ ВІЙНІ

Як учасникові Великої Вітчизняної війни, мені добре відомо, що таке війна. Визволяючи Чехословаччину, втратив руку, великого горя зазнала моя сім'я, друзі, весь радянський народ. Тому сьогодні, коли Ра-

дянському Союзу мілітаристи загрожують «хрестовим походом», хочеться нагадати заоканським панам про історичний урок 40-річної давності. Ми прагнемо миру, але постояти за себе зуміємо.

Заява Ю. В. Андропова є гідною відповіддю всім тим, хто тишить себе думкою, що начебто досяг воєнної переваги над нами. Це не так.

То ж, схаменіться пані-імперіалісти! Ще не пізно!

П. РУДЕНКО,
учасник Великої Вітчизняної війни.
м. Ружин,
Житомирська область.

ЦЕ НЕ ПОВИННО ПОВТОРИТИСЯ

Майже 40 років минуло як відгрімилі останні залпи війни. Ми, представники старшого покоління, знаємо ціну здобутому миру.

Чому ж тепер, наші колишні союзники нараджають ядерні озброєння, спрямовують на нас ракети, перетворюють Європу у майбутній театр воєнних дій? Невже вони забули про невиліковні рани війни? Пам'ять її жертв вимагає: збережемо мир, не дамо спалахнути війні!

Н. АКСЮК,
м. Зінків,
Полтавська область.

ДІТЯМ ПОТРІБНЕ ЧИСТЕ НЕБО

Минулого року ми раділи, коли дізналися, що до наших ровесників з маленької латинсько-американської країни Нікарагуа прийшло щасливе дитинство.

Тепер воно під загрозою. Американські воєнки вторглися на Гренаду, а нині йде підготовка до інтервенції у Нікарагуа, щоб нав'язувати народу цієї незалежної країни свої «порядки».

У нас, у школі, недавно відбувся антивоєнний мітинг, на якому було прочитано Заяву Ю. В. Андропова, де говориться про те, що наш народ за мир і паліям війни нас не залякати. Ми приєднуємо свої голоси за мир. Ми хочемо, щоб діти Нікарагуа, Гренади, всієї планети жили у мирі і були щасливі.

Учні 4 класу Новомиргородської спецшколи-інтернату для глухих дітей Петро ЖАБРОВЕЦЬ, Тетяна КУКУРІКА, Володимир ГАРЕЦЬ, Люба РОЗГОН та інші.
Кіровоградська область.

ПРЕМІЮ — У ФОНД МИРУ

На всіх дільницях і цехах, на всіх змінах Чернівецького УВП пройшли робітничі збори-мітинги, на яких обговорювалася Заява Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова.

Виступаючи на мітингу, контролер-накатчиця цеху № 2 Марія Іванівна Савіна сказала:

— Серце кожної радянської людини сповнюється гнівом і біллом, коли йдеться про розміщення ядерних ракет першого удару у Європі. Я мати трьох дітей, хочу, щоб мої діти і діти всієї землі жили під чистим мирним небом, не знали жахів війни. І тому закликаю всіх товаришів по роботі премію, одержану за перемогу в соціалістичному змаганні за жовтень, перерахувати у фонд миру.

Пропозиція передової виробничниці знайшла широкі підтримку у колективі. Зокрема, ініціативу М. І. Савіної підтримали М. Танасчук, Е. Крисько, М. Левусь.

Одностайне рішення про перерахування грошей у Фонд миру висловили колективні цеху № 3, бригади контрольно-пакувальної дільниці цеху № 1, бригади слюсарів-токарів та інші.

Робітничі, — переможці соціалістичного змагання — усього перерахували у Фонд миру 650 карбованців.

Л. АЛЕКСЕЄВА,
м. Чернівці.

У ПРЕЗИДІЇ ЦП УТОГ

Президія Центрального правління Українського товариства глухих розглянула питання про хід виконання рішень листопадового (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС і постанов коллегії Міністерства соціального забезпечення УРСР про зміцнення трудової дисципліни, скорочення плинності кадрів на підприємстві, в організаціях і установах УТОГ Запорізької області.

Як зазначається в прийнятій постанові, в області, в цьому напрямку, здійснено ряд заходів, спрямованих на зміцнення трудової і виробничої дисципліни, скорочення плинності кадрів, посилення їх відповідальності за доручену справу. Разом з тим, як показала перевірка, у проведених цієї роботи ще мають місце суттєві недоліки.

У той час, як на підприємствах Товариства плинність кадрів знижується і становить 5,2 процента, то на Запорізькому УВП постійно зростає: в 1981 році — 9,1 процента, в 1982 р. — 12,6, а за 10 місяців нинішнього року — 12,8 процента. В Запорізькому обласному будинку культури в нинішньому році звільнилося з роботи майже 30 процентів працівників. Особливо велика плинність кадрів на підприємстві серед нечуючих.

Кількість осіб звільнених у зв'язку з переходом на інші підприємства на Запорізькому УВП становить 77 процентів, а серед глухих — ще вища — 82 проценти. Статутна норма глухих на УВП становить 56,6 при нормі 60 процентів

Незважаючи на серйозне становище, що склалося з кадрами з числа глухих, питання про їх плинність розглядається адміністрацією підприємства вкрай рідко, а первинна організація УТОГ взагалі не ставила їх на обговорення.

Не все гаразд на Запорізькому УВП і зі зміцненням трудової і виробничої дисципліни. З року в рік збільшується кількість працівників, що допускають дисциплінарні вчинки. За станом на 24 листопада цього року їх кількість становила 3,7 процента. На підприємстві недостатньо борються за скорочення втрат робочого часу за рахунок відпусток з дозволу адміністрації, прогулів і запізень на роботу. Внаслідок цього тільки за 10 місяців цього року такі втрати на УВП становлять 72 людино-дні.

На низькому рівні поставлено роботу громадського відділу кадрів, ради ветеранів та ін. У їх діяльності допускається формалізм, а належної допомоги адміністрації цим організаціям не надає.

В ряді випадків розроблені заходи по зміцненню трудової дисципліни, зниженню плинності кадрів, підвищенню організованості і діловитості в роботі носять загальний характер. Хід їх реалізації рідко перевіряється на місцях і не обговорюється в колективі підприємства та на президії облвідділу. Запорізький облвідділ УТОГ не вжив заходів для виконання постанови президії ЦП УТОГ від 10 лютого 1983 року про зміцнення трудової дисципліни, забезпечення безпеки праці.

За низький рівень постановки роботи в колективі Запорізького УВП по зміцненню трудової дисципліни і скороченню плинності кадрів, особливо глухих, і відсутність належного контролю за роботою громадських організацій, президія Центрального правління УТОГ наклала на заступника директора УВП з виховної роботи тов. Дюкова В. М. адміністративне стягнення.

Президія Центрального правління УТОГ зобов'язала голову Запорізького облвідділу УТОГ Фролову Л. І., директора Запорізького УВП Орехова Т. І. і заступника директора УВП з виховної роботи Дюкова В. М. вжити невідкладних заходів.

НАША ВІДПОВІДЬ — УДАРНА ПРАЦЯ

Заява Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Ю. В. Андропова зустріла гарячий відгук у серцях всіх радянських людей.

Життя на землі належить люду, і ми не можемо допустити, щоб долею світу гралися авантюристи-політики, котрі думають про свій дутий престиж. Наша відповідь Рейгану і іншим натовським паліям — «Ні — війні».

Ми, швейники, — люди мирної професії, тому не можемо залишатися байдужими до непохитної волі

НАС НЕ ЗАЛЯКАТИ

Молодь планети, як і все прогресивне людуство, бореться за мир, проти розгортання на європейському континенті американських ядерних ракет, які за лічені хвилини можуть обірвати тисячі життів, перетворити квітучу землю в страхотливую пустелю смерті.

Всі ми знаємо, скільки горя і страждань приносить війна. Ми, комсомольці вісімдесятих, не хочемо, щоб з волі пана Рейгана повторилося подібне. Ми хочемо миру!

Нас не залякати. На варті наших трудових звершень стоять могутні Збройні Сили. Ми не прагнемо військової переваги, але не може-

СРСР про збереження миру на землі.

Гнівню засуджуючи мілітаристський курс адміністрації США і НАТО, які штовхають людуство до ядерної війни, ми робітничі швейного цеху Харківського УВП № 2, запевняємо, що будемо і надалі зміцнювати мир своєю натхненною працею, щоб ще могутнішою була наша соціалістична Батьківщина — надійний оплот миру на землі.

За дорученням бригади швачка-мотористка Харківського УВП-2.
І. СИМЦОВА,
м. Харків.

мо допустити порушення рівноваги. Про це слід пам'ятати всім, хто штовхає світ по шляху дедалі небезпечнішої гонки озброєнь.

Кожен знає про наслідки атомного вибуху над Хіросімою. Людуство не повинно забути цих страхіть!

У мене — мирна професія — працюю я майстром-кравчим у ательє мод. Хочу, щоб люди одягалися красиво, були веселі і щасливі. Молодь нашого Товариства твердо говорить: «Ні!» — ядерній війні!

О. ІЛЬВАХІНА,
майстер-кравчиня Лисичанського ательє мод № 10.
Ворошиловградська область.

ЯК СВОЮ кровну справу, як програму дій прийняли рішення червневим (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС на Ужгородському УВП-2. Адміністрація разом з партійною, профспілковою та комсомольською організаціями розробили комплексний план заходів по втіленню в життя рішень Пленуму ЦК і мобілізували колектив на їх виконання. Заходи охоплювали всі сторони багатогранної діяльності підприємства і, перш за все, — далі зміцнення трудової та виробничої дисципліни, поліпшення умов праці та побуту робітників, безумовне виконання планів і соціалістичних зобов'язань, бережливе ставлення до народного добра.

До розгорнутої роботи по роз'ясненню матеріалів Пленуму залучались комуністична й комсомольська, кращі активісти, ветерани праці і передовики виробництва, котрі,

СЛУЖИТИ ПРИКЛАДОМ ДЛЯ ІНШИХ

З пленуму Закарпатського облвідділу УТОГ

як правило, йдуть в авангарді всіх хороших справ і починають, слугують прикладом для інших. А на підприємстві таких чимало. Це маяки виробництва: Марія Волошин і Йолана Орос, Василина Лакатош і Єва Бензо, Едіта Головач і Єлизавета Роман, Ганна Пойда, Єлизавета Лемак, Марія Бенца та інші. Завдання одинадцяті п'ятирічки вони виконали до 66-ї річниці Великого Жовтня.

На підприємстві значна увага приділяється навчанню і культурному відпочинку робітників, організації пропаганди. І тому не дивно, що в результаті правильно поставленої організаторської і політичної роботи колектив УВП-2 завоював пе-

рехідний Червоний прапор за виконання планових завдань і соціалістичних зобов'язань третього кварталу нинішнього року серед підприємств міста Ужгорода і Товариства.

Про все це йшлося у доповіді голови обласного відділу УТОГ П. С. Труфанова на черговому IV пленумі, що відбувся недавно в м. Ужгороді.

У своїх виступах голови міжрайвідділів називали імена кращих трудівників села. Серед них — доярка з колгоспу «Дружба» М. Марина та робітниця Яснійсько-лісокомбінату В. Яковецький, наставники молоді з Міжгірського лісокомбінату І. Чопюк, Наталія та Михайло Пойди, трудівники з

Хустського меблевого комбінату І. Бойсак та І. Баркасі.

Критично оцінюючи досягнуте, доповідач і виступаючі закликали не зупинятися на досягнутому. Є ще у нас недоліки. Зокрема, вони вказували на факти, коли робітники допускають прогули або з'являються на роботу у нетверезому стані, трапляються і антигромадські вчинки.

На двох УВП області трудиться 40 молодих робітників, котрі прийшли сюди після закінчення Ужгородської та Хустської спеціалізованих шкіл. Але значна частина цієї молоді погано відвідує вечірню школу, вчиться абияк, а звідси — і якість їх знань низька.

Багато уваги було приділено на пленумі діяльності культзакладів області. Наголошувалося, зокрема, на тому, що добра слава йшла колись про роботу Ужгородського будинку культури. Останнім часом на заняття гуртків приходять по 2—3 чоловіки, працювати практично ні з ким.

Знизилася свої показники і обласна спортивна федерація УТОГ з таких видів спорту, як легка атлетика, футбол, настільний теніс.

Щі та інші недоліки сталися внаслідок того, що в окремих організаціях і культзакладах все ще не ведеться на належному рівні цілеспрямована робота, в центрі уваги якої була б людина-робітник. Факти го-

ворять про те, що окремі відповідальні працівники трудяться не на повну силу і без воли, не йдуть в ногу з життям і, зрозуміло, не слугують прикладом для інших.

Зусилля наших організацій, наголосив на закінченні доповідач, мають бути спрямовані на подальше поліпшення ідеологічної роботи, котра повинна носити більш організований і мобілізуючий характер, надихати членів Товариства на дострокове завершення планів та соціалістичних зобов'язань третього, серцевиного року одинадцяті п'ятирічки.

Пленум прийняв рішення і затвердив заходи по подальшому поліпшенню ідеологічної і політико-виховної роботи в світлі рішень червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС.

П. КРАЙНЯНИЦЯ,
м. Ужгород.

— Серед передовиків соціалістичного змагання Дніпропетровського УВП постійно називають швачку Л. Д. Житник. З неї беруть приклад, на неї рівняються інші. Досвідчена робітниця досконало опанувала всіма операціями, тому в будь-який час може допомогти молодим членам колективу і словом, і ділом.

Що не зміна — то показники праці в неї хороші: 140 процентів виконання плану. Ці досягнення стали можливими завдяки старанності, добросовісному ставленню до виконання робочих обов'язків.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

ЗВІТИ І ВИБОРИ В УТОГ

Обрано делегатів

У приміщенні Ружинського районного відділу соціального забезпечення відбувся звітно-виборчий збори членів місцевої територіальної первинної організації УТОГ. Збори відкрила голова Бердичівського міжрайвідділу Валентина Василівна Шаповал.

У звітній доповіді, з якою виступив голова Ружинської первинної організації УТОГ П. М. Руденко, відзначалося, що глухі трудівники району цього року добре попрацювали на багатьох ділянках сільськогосподарського виробництва. Зокрема, буряківниця М. Ярошевська з колгоспу «Маяк», те-

ся С. Богуш з колгоспу імені Леніна та багато інших досягли високих показників у соціалістичному змаганні.

На зборах обрано нове бюро первинної організації УТОГ. Головою первинної обрано учасника Великої Вітчизняної війни, ветерана праці і ветерана УТОГ П. М. Руденка.

З числа передовиків сільськогосподарського виробництва обрано дев'ять делегатів на міжрайонні збори членів УТОГ, що відбудуться на початку березня 1984 року в Бердичеві.

Р. ПЕТРЕНКО,
Житомирська область.

Заслужують пошани

Тематичний звіт «Горизонти сільських трудівників» відбувся в Тарутинському будинку культури. У ньому взяли участь хлібороби і тваринники, чия праця заслуговує ширшої шани і поваги.

Керівники району багато теплих слів сказали на адресу М. О. Сорокіна, котрий трудиться їздовим у колгоспі «Більшовик». Працює Микита Олександрович у рільничій бригаді. Старинний, сумлінний. Тому й результати має хороші: норми ви-

робітку він виконує на 130—150 процентів.

Про Георгія Миколайовича Новосельчана, що з радгоспу «Ровнянський», говорили як про одного з кращих чабанів.

Ірина Михайлівна Похида визнана передовою дояркою. А працює вона у радгоспі «Зоря» Височенської сільської Ради. Щомісяця від кожної закріпленої корови вона надавала влітку по 300 кілограмів молока.

Б. ГРИНЧЕНКО,
Одеська область.

ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ — В РОБОТУ

На Ворошиловградському УВП поки що не встановлено 17 одиниць обладнання, одержаного протягом 1980—1983 років.

Затримка ця сталася в основному через некомплектність їх поставки. Коли ж були одержані всі необхідні деталі та вузли, на підприємстві розробили і затвердили спеціальний план-графік. Ним, зокрема, передбачено переобладнання більш ніж сорока одиниць діючого технологічного обладнання і створення для цього нових виробничих дільниць, що в свою чергу викликало необхідність виконання великого обсягу ремонтно-будівельних робіт.

У даний час виконано план будівельно-ремонтних робіт виробничих і побутових приміщень, пов'язаних з виконанням плану технологічного переобладнання і пе-

реобазування енерго-механічної дільниці та дільниці механообробки цеху низьковольтної апаратури.

Закінчується переобладнання технологічного обладнання дільниці механообробки цеху низьковольтної апаратури.

Для закінчення виконання всіх робіт по переобладнанню і переустановці діючого технологічного обладнання і встановлення нового, на підприємстві створена спеціальна бригада, до складу якої ввійшли: інженер по капітальному будівництву П. Т. Бухалов, заступник начальника техвідділу Г. Л. Мазін, інженер-електрик Н. Т. Волощенко, а також слюсарі-ремонтники, муляри, електрики, електрозварувальники.

Тільки протягом двох останніх місяців цим колек-

тивом виконано великий обсяг робіт: забезпечено виконання електроживлення, вододопостачання, електроосвітлення в приміщенні площею 400 кв. метрів, куди вже переміщено 20 одиниць технологічного обладнання. Встановлено два нових термомоластавтомати і проводяться їх налагодка.

Тепер тривають роботи по переобладнанню обладнання і підготовці фундаментів, на яких будуть встановлені три пресавтомати і рядковпресова механізація.

У третьому кварталі наступного року буде встановлена газова апаратура котлів низького тиску.

Таким чином, на УВП вжито всіх заходів для швидкого встановлення нового обладнання, що дасть змогу підприємству за оснащенням піднятися на вищий ступінь свого технічного розвитку.

Г. ЦАРЬОВ,
головний інженер Ворошиловградського УВП.

ВАРТО ЗАПОЗИЧИТИ

Звіт культзакладу

У постанові червневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС відзначалося, що ідеологічно, виховно, пропагандистську роботу слід спрямовувати на більш тісний зв'язок з масами, підпорядковувати основним вимогам часу.

Саме тому цінною є ініціатива Одеського облвідділу УТОГ, що виніс на обговорення колективу виробничого об'єднання «Електрик» питання про діяльність обласного будинку культури.

Перед трудівниками механо-складального цеху виступила зі звітом директор культзакладу Л. Г. Єршова. Протягом нинішнього року, сказала вона, було проведено цілий ряд тематичних заходів, що відзначалися ідейним, актуальним політичним спрямуванням. Серед них чимало вечорів-портретів. Зокрема, запам'яталися відвідувачам шанування ветеранів праці В. С. Стельмащук, К. М. Лавецького, Е. С. Запорожця та інших.

Значною подією у політико-виховній, організаторській роботі стало проведення у спецшколах-інтернатах № 91 і № 97 «Тижня профорієнтації». На зустрічах зі школярами виступали передовики виробництва, які розповіли про робітничу професію, закликали молодь стати членами трудового колективу. Належну увагу було приділено заходам, присвяченим посиленню боротьби за економію і бережливості, зміцненню трудової дисципліни.

Але разом з тим, зазначила доповідач, зв'язки культзакладу з виробничим колективом могли б бути більш тісними і плодотворними, якби керівники «Електрика» і ватажки громадських організацій допомагали працівникам обласного будинку культури в плануванні і організації тематичних заходів. Виховна робота серед трудівників об'єднання повинна, підкреслила Л. Г. Єршова, проводитись у контакті з діяльністю культзакладу.

Виступаючи предметно, поділовому, говорили про недоліки у роботі Будинку культури. Керівництво культзакладу запропонувало пошукати роботу гуртків за інтересами «Господарка», кінофотоаматорського. Вказано на необхідність систематичного проведення заходів у гуртожитку, виїздів на лоно природи. Більше уваги слід приділити спортивно-масовій роботі.

І. ЗАРІЧАНСЬКИЙ.

ЗЛІТ РОБІТНИЧИХ ПЕДАГОГІВ

У Палаці культури імені А. В. Луначарського відбувся звіт нечуючих наставників області та державних підприємств Києва.

З доповіддю «Наставництво — рушійна сила підготовки молодих робітників» виступила голова Київського обласного відділу УТОГ Г. М. Мережко.

Вона широко і всебічно висвітлює діяльність наставників на Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт», Білоцер-

НА ДОПОМОГУ НАСТАВНИКАМ

У Харківському обласному будинку культури почав діяти народний університет наставників. Його мета: допомогти робітничим педагогам ґрунтовніше вивчити методику виховання і основи педагогіки, поліпшити загальноосвітній і культурний рівень.

У навчальній програмі лекції, присвячені актуальним питанням внутрішньої і зовнішньої політики партії і уряду, сучасним проблемам виховання молоді робітничої зміни, консультації з професійної підготовки.

До роботи університету залучаються лектори товариства «Знання», викладачі інституту мистецтв і державного університету ім. О. М. Горького.

Для слухачів — вже прочитано лекцію «Червневий (1983 р.) Пленум ЦК КПРС — довготривала програма ідеологічної і пропагандистської роботи».

А. РОСИНСЬКИЙ.

ківському УВП, а також розповіла про загиб вихователів, що створений при міському відділі. До його складу входять досвідчені робітничі педагоги від кожно з 22 компактних груп держпідприємств.

Кращими наставниками молоді на КДВО «Контакт» стали Н. П. Баласнович, Н. С. Гусар, А. С. Левчук, Н. С. Заверуха, О. М. Коваленко, Г. П. Скоробогатко, на Білоцерківському УВП — майстри Ф. А. Карук, Н. С. Перечна та інші; на державних підприємствах — Є. Л. Штельмах — швачка трико-тажного об'єднання імені

Рози Люксембург, М. О. Загороднюк — робітничі вчительського об'єднання «Київ», Н. Р. Давиденко — бригадиру заводу «Арсенал», Д. Д. Лазуренко — обрубник заводу «Червоний екскаватор» та інші.

На зльоті кращим наставникам міста і області вручено грамоти та цінні подарунки.

Досвідом роботи на зльоті поділились робітничі педагоги Д. Д. Лазуренко, Н. Р. Давиденко, Ф. А. Карук, Г. П. Скоробогатко та інші.

С. ГУБКІН,
голова Київського міськвідділу УТОГ.

Досвідчена трудівниця Сумського УВП Антоніна Даїченко (на знімку ліворуч) докладає всіх зусиль, аби її підопічна Ніна Іванівна Катялово працювала так же старанно, як і вона сама, перевиконувала виробничі завдання при високій якості виготовленої продукції.

Фото П. МІНЬКА.

І СТАВ СОЛДАТ ХЛІБОРОБОМ...

Широко і привільно розкинулись поля колгоспу «Маяк» Зінківського району, що на Полтавщині. Це — одні з найвіддаленіших в районі господарств, але слава про нього лунає на всю область. Живуть тут шедри душою, працьовиті люди, які люблять своє село, свій колгосп. І ця любов вони передають у спадок своїм дітям.

Добре знають і шанують на селі нечууючого, члена КПРС Василя Петровича Москаленка — ветерана Великої Вітчизняної війни і праці.

Часто можна бачити, як вулицею йде широкоплечий, з мужніми рисами обличчя чоловік. Ступає він впевнено, дещо припадаючи на зранену ногу. Скроні посріблені сивиною, та очі дивляться молодо. Хоч давно вже пішов сьомий десяток, проте ветеран і один з перших засновників колгоспу, залишився в трудовому строю.

Василь Петрович не лише член правління, а й член групи народного контролю. Тут також для нього роботи вистачає завжди.

Ми сидимо в затишній кімнаті господаря. Василь Петрович майже не чує, але добре орієнтується в усьому. На столі лежать документи, нагородні книжки на орден та медалі, листи фронтових друзів. А на стіні, під склом, — численні почесні грамоти й подяки від райкому партії, правління колгоспу.

В. П. Москаленко більше любить розповідати про бойових товаришів, друзів, з якими працював на полях, синів і дочок, онуків, які також стали хліборобами, як їх дідуся.

— Не забути мені боїв під Орлом та на Орловсько-Курській дузі. Дні стояли спекотні. Під артобстрілом і бомбовими ударами авіа-

ції не раз доводилося шукати обірваний дріт, протягувати нову лінію зв'язку. Там дівстав перше поранення. Госпіталь, а потім — знову фронт.

На хвилинку ветеран зробив паузу, збираючись з думками. А потім продовжив не квапливо:

— Найпам'ятнішим для мене залишається день 16 серпня, коли я подав заяву про вступ в члени КПРС.

А під Варшавою йшов у бій В. П. Москаленко комуністом. Тяжкі бої на Сандомирському плацдармі. Там його важко контузило. Радянські війська тим часом йшли в наступ. І не хотілося солдату-комуністу відстати від свого полку. Наздогнав його недалеко від Берліна. Комуніст-фронтник В. П. Москаленко дійшов з боями до Берліна, брав участь в останньому штурмі фашистського лігва.

В світлий день перемоги Василь Петрович був біля рейхстагу. Святкував таку жадану подію...

Восени Москаленко повернувся додому, зняв солдатську гімнастерку і знову, як і до війни, став хліборобом.

В урочисті дні одягає ветеран війни орден та медалі, трудові нагороди. Кожна відзнака для нього дорога: і за мирну працю, і за мужність у боях.

Вийде влітку за околицю села, огляне буйні хлібні ниви. І вчувається йому шестест травни і достиглого колосся, спів жайворона в піднебесі...

Ні, він не може прожити без цієї краси рідної Полтавщини, за яку його друзі віддали життя, а він — здоров'я. Але нічого. Лише б був мир на землі, щастя нашим дітям та онукам. Всім, хто житиме після них в майбутньому...

Надія ЗАДОРЖНЯ.
Полтавська область.

НА ШЛЯХУ ДО МАЙБУТНЬОГО

Третій місяць триває активна педагогічна практика студентів дефектологічного факультету Київського педінституту імені О. М. Горького, які готуються стати сурдопедагогами. У вересні та жовтні вони працювали у Київській, Чернівецькій, Львівській та Полтавській школах для глухих дітей. У листопаді їх привітно зустріли колектив Київського спеціального інтернату № 9 для слабобачущих дітей. З почуттям великої відповідальності опановують майбутні вчителі свою спеціальність, перевіряють на практиці ефективність відомих їм з теоретичних курсів методів і прийомів навчання та виховання дітей з вадами слуху. Досвідчені вчителі В. М. Пупенко, Н. П. Дідковська,

В. І. Сватко, Н. О. Курушкіна, О. Ф. Плисюк, С. Я. Бодік відкривають всі свої «секрети» педагогічної майстерності, допомагають практикантам набутти впевненості і умінь працювати з дітьми молодшого шкільного віку.

Постійно перебуваючи в учительських колективах, майбутні сурдопедагоги краще відчувають «пульс» їхнього життя, замислюються над проблемами, що хвилюють вчителів та вихователів, разом зі своїми наставниками обговорюють шляхи наближення спеціальної школи до масової, можливості підвищення рівня знань учнів на всіх етапах їх шкільного життя. У світлі завдань, що поставлені партією та урядом перед суспільст-

вом в сучасних умовах, широко обговорюються питання прищеплення всім учням любові до праці, в тому числі до розумової, почуття особистої відповідальності, великої зацікавленості кожного учня у спільних, колективних справах, усвідомлення свого учнівського обов'язку навчатися добре, наполегливо.

Схвально поставилися педагогічні колективи до рішення ЦК КПРС та уряду СРСР про реформу школи. На порядку денному питання — якою бути школі 2000 року. Студенти дефектологічного факультету розуміють, що для того, щоб успішно працювати в школі в майбутньому, треба вже сьогодні готуватися до цьо-

го, набутти високу кваліфікацію. І ми, викладачі-методисти, із задоволенням відзначаємо відповідальне ставлення до навчання, до практики у всіх без винятку студентів.

Віритися в те, що завдяки колективним зусиллям всіх прогресивних сил мир на планеті буде збережено, і, як співається у пісні, «будуть сміятися діти і будемо ми жити у мирі», а всі вчителі країни, серед них і випускники нашого факультету, будуть із вмінням і любов'ю до дітей «сміятися добре, розумне, вічне».

Е. ГРОЗА,
доцент кафедри сурдопедагогіки КДПІ імені О. М. Горького.
м. Київ.

Поміркуймо про особисте

ГАРНА СІМ'Я КРИЛА ДАЄ

7 жовтня «Наше життя» опублікувало кореспонденцію «Щаслива осінь пора», яка торкалася теми, всім близької і для всіх хвилюючої. Як ми ставимось до сім'ї, чи багато важить у нашому житті рідний дім, родинний затишок, сімейне благополуччя? Наводилася, як приклад, гарна, порядна сім'я Макарєнків з Дніпропетровська. І він, і вона — нечуучі, а зуміли і чудовими, всіма шановними трудівниками стати, і особисте щастя своє побудувати так, що по-доброму заздрять їм інші. Син і дочка у Макарєнків прекрасні, дім, — повна чаша. А от не у всіх так особисте склалося. Якось так вийшло, що не вдалося з долею зустрітись. От і порушували читачі це наболіле питання й запитували: чи не змогло б «Наше життя» організувати клуб знайомств, а чи затишний куточок побачень?

Надійшли відгуки. Їх і хочемо викласти сьогодні нашим читачам. Міркування в них слушні, вони, безперечно зацікавлять багатьох.

Н. Аксюк з м. Зінкова Полтавської області вважає, що в кореспонденції «Щаслива осінь пора», надрукованій 7 жовтня в «Нашому житті», порушено актуальне і дуже потрібне питання. Не слід забувати, що особисте — це не таке вже й суто особисте, як здається на перший погляд. Від так званого «сімейного щастя» дуже багато у житті залежить. Коли дома все гаразд, тоді й на роботу поспішаєш з піднесеним настроєм, працюєш із задоволенням, а після роботи не йдеш, а летити додому. Отже особисте безпосередньо зв'язане з громадським, суспільним, коли в особистому в тебе лад, то й на роботі все тобі вдається.

У великих містах, на великих підприємствах, пише Н. Аксюк, проблема знайомства людей нечуучих або слабобачущих, певно, не стоїть дуже гостро. Але ж чимало тих, у кого є вади слуху, живуть у невеличких містах, селищах, селах, працюють у колгоспі або в себе вдома, от вони й потребують допомоги.

У Зінківському МРВ УТОГ Полтавської області, наприклад, клуб практично на чотири райони, з віддалених сіл рідко сюди приїздять нечуучі. Тож і виходить так, що живуть вони самотньо.

У селі Заїченці, пише Н. Аксюк, живе два брати, які втратили слух ще змалку. Одному вже за сорок років, другий на літ десять молодший. Обидва сумлінно трудяться, добре заробляють. Чесні люди, хороші, порядні. А досі біля батьків

живуть. Своїх сімей не мають. Та й жінок Н. Аксюк кількох знає, які через вади слуху так і вікують у самоті, не одружувалися. Тим часом є у неї знайомі нечуучі, які, одружившись, живуть щасливо, заможно, дружно. І це дає їм, як образно пише Н. Аксюк, крила для польоту, наснагу для життя.

Так, коли людина сама, вона немов однокрилий птах, який не може злетіти. Коли ж є свій дім, вірний друг, діти, тоді живе людина життям повноцінним і повнокровним. Отже, міркує Н. Аксюк, дуже в пригоді молодим та й середнього віку неодруженим людям, у яких є вади слуху, стало б

так зване «Бюро щасливих знайомств» (Н. Аксюк називає його на зразок існуючого «Бюро добрих послуг»), що його організувала б газета «Наше життя». На думку Н. Аксюк, ті, хто хоче познайомитись, мають повідомити про себе деякі дані: вік, місце роботи, матеріальне становище, стан слуху. Готових рецептів щастя, звичайно, немає. Однак безперечним є те, що початок йому може покласти знайомство. Якщо виявлять люди спільність у поглядах, якщо єднатиме їх приязнь, то є всі підстави сподіватись, що чекає їх взаємне глибоке почуття і сімейна злагода та любов.

Подібні думки висловлені й у колективному листі жінок, членів УТОГ, з міста Олександрії Кіровоградської області, від імені яких до редакції звертається О. Маркова. «Прочитали ми, — пише вона, — й обміркували надруковану 7 жовтня в «Нашому житті» кореспонденцію під рубрикою «Поміркуймо про особисте» і вирішили просити редакцію, щоб у нашій газеті організувати клуб знайомств. Адже чимало нечуучих жінок так і залишаються самотніми, без сім'ї, не можуть вони знайти собі пари. От і в нашому місті є такі. Працьовиті, чуйні, хороші жінки. А живуть же десь, ма-

ють, і самотні чоловіки нечуучі, які про сім'ю мріють. Нехай би «Наше життя» їх познайомило».

Ще один лист. «Я теж не проти того, аби придумала щось наша газета для нас, нечуучих, щоб могли б ми знайти одне одного, — пише К. Заболотська із селища Нове, Мелітопольського району Запорізької області. — Я давно з чоловіком розлучилася (він зловживав в спиртним), — діти вже живуть самостійно (їх у мене двоє), а я залишилась самотньою. Маю квартиру, пенсію. Може, якийсь немолий, теж нечуучий чоловік напише мені? Познайомилася б...»

Справді, спілкування — це велика радість і вітха для людини, її благо. Може, й не з'єднають люди долі, але яка тепла хвиля схитнеться в їхніх душах, скільки гарного намріється, як посвітлішає навколо!

В інших листах-відгуках — аналогічні думки. Всі «голосують» за клуб знайомств. Тож «Наше життя» започаткує його і називає барвисто і сонячно «Веселка».

Коли на небі веселка, значить кінчається дощ, розвіюються хмари, ясно буде, погожі дні настають. А ще прикмета є така: хто під веселкою пройде, той щасливий буде. Нехай ті, кого познайомить наша «Веселка», будуть щасливі!

Клуб знайомств «ВЕСЕЛКА»

ЛИСТИ З ОСТАННЬОЇ ПОШТИ

Лист Галини Л. з Полтавської області. У мене є брат. Йому 27 років, він нечуучий. Гарний, високий, симпатичний. Не п'є, не курить. Має спеціальність токаря, і майстер він на всі руки. Будь-яке діло зробить. Хоч одружитися він на дівчині нечуучій. Аби написала йому листа дівчина добра, чуйна. Багато у брата в душі ласки, хороша людина була б з ним щаслива.

Лист Василя Ш. з Вінницької області. Мені йде 50-й рік. Я не чую, але розмовляю, читаю газети, люблю художню літературу. Вчився у спеціалі, маю спеціальність столяра, вмію класти печі. Був одружений, дітей від шлюбу не маю. Розлучився з дружиною понад два роки тому (вона мені

зраджувала). Хотів би познайомитись з одинокою жінкою років 45, у якої одне або й двоє дітей. Може б, поєднали долі. У мене є моїми власними руками збудована хата, город. Живу у приміському селі. У селі є річка, навколо нього сосново-дубовий ліс. Влітку грибів багато, ягід. Мальовничо, чудова у нас природа. Можна жити гарно і щасливо.

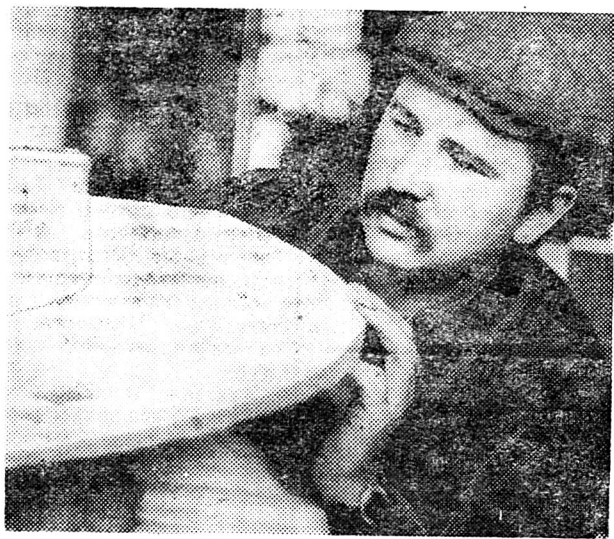
...А за дверима зима ходить. Рожевошока і блокока. З синіми іскрами в очах. Із срібним інеем на плечах. Ходить і сипле та сипле снігами, шибки узорами розмальовує. Новий рік іде! Хай буде він мирним і ра-

Ми не друкуємо адрес і не називаємо прізвищ. Бо не було домовленості про опублікування листів. Але всі відгуки — листи, які надійдуть братові Галини Л. і Василю Ш., ми перешлемо адресатам.

У подальшому просимо повідомляти, як друкують оголошення: чи повністю називати ім'я та прізвище й адресу, а чи обмежуватись формою, яку обрали вище.

діним, наш вісімдесят четвиртий рік, — на його дужих крилах ми досягнемо нових висот. Щастя, здоров'я, всіляких гараздів вам, дорогі читачі!

Члени правління клубу «ВЕСЕЛКА».

Василь Нелинський — молодий виробничник Київського заводу «Червоної екскаватор» — розуміє: тільки праця, старанна і наполеглива, приносить бажаний успіх. У ці дні член Товариства В. Нелинський намагається докласти всіх зусиль, щоб достроково виконати планові завдання і соціалістичні зобов'язання 1983 року. Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

НАВЧАННЯ ПРОФАКТИВУ

У Одесі відбувся семінар-парада профспілкових активістів, які проводять роботу з нечуучими трудівниками.

В його роботі взяли участь представники профспілкових організацій і відділів кадрів підприємств і об'єднань, де працюють нечуучі, інструктори-перекладачі компактних груп держпромисловості, працівники обласного, міського і міжрайонних відділів УТОГ, керівники спеціалізованих інтернатів для глухих дітей.

Про основні напрямки роботи серед глухих робітників

Ю. ГЕР.

**ЗУСТРІЧ
З РАДЯНСЬКИМИ
ДРУЗЬМИ**

25 нечуючих Мюльхаузен (НДР) і 22 глухих туристи з Радянського Союзу провели святковий вечір у затишному кафе цього німецького міста. Учасники зустрічі обмінялися пам'ятними сувенірами. У радянській групі були представники Ленінграда, Донецька, Ташкента, Вірменії і Далекого Сходу. Господарі і гості швидко встановили контакт, хоч і не знали мови — вони чудово розуміли один одного з допомогою жестів.

Глухі НДР і їх радянські друзі були одностайні в тому, що немає сьогодні більш важливого завдання, ніж відстояти мир на землі.

Представники двох братніх країн розповіли про своє життя, навчання, роботу.

— Такі контакти зміцнюють дружбу між нечуючими громадянами країн, служать справі миру, — говорив на прощання учасник зустрічі, що відбулася в Мюльхаузені.

**ГЛУХОНІМИ ФУТБОЛІСТИ
КУВЕЙТА**

Влітку 1982 року мільйони телеглядачів, що стежили за іграми чемпіонату світу з футболу в Іспанії, змогли познайомитися з швидкими і технічними спортсменами з Кувейта.

Через рік до Європи на проведення тренувальних матчів прибула збірна команда глухонімих футболістів цього арабського, як ще його називають, «нафтового» князівства.

У Федеративній Республіці Німеччини кувейтці провели декілька зустрічей з командою Ессена (0:5 і 3:2), у місті Вупперталі прогнали національну збірну (0:7) і команду Кельна (1:3).

Тренер збірної Кувейта Камаль Мансов запросив футболістів ФРН відвідати його країну. Однак, він попередив, що ввезення в арабське князівство будь-яких спиртних напоїв негайно карається тюремним ув'язненням.

**ЛЕГКОАТЛЕТИЧНИЙ
МАТЧ У МАРСЕЛІ**

Після 16-річної перерви відбувся товариський легкоатлетичний матч між молодіжними командами ФРН і Франції. Це був огляд нового покоління, представники якого сподіваються виступити на XV Всесвітніх іграх глухих у Лос-Анджелесі.

Змагання проводились у Марселі (Франція) і завершилися перемогою німецьких спортсменів. Загальний рахунок 132 на 112 очків.

Ряд молодих атлетів показали непогані для свого віку результати. Перший серед спринтерів на 100-метровці показав 11,7 секунди. Кращий стрибун у довжину приземлився на позначці 6 метрів 31 сантиметр, у потрійному стрибку було зафіксовано 12 м 78 см., а спискинуго на 44 м 58 см. Чемпіонка серед дівчат на найкоротшій дистанції показала 12,5 секунди, стрибок у висоту — 1 метр 63 сантиметри (результат 1 м 64 см забезпечив «золото» на XIV Іграх в Кельні), у бігові на одне коло переможниця фінішувала через 1.05,0 секунди.

(За матеріалами журналу «Гемайнзам» (НДР) і газети «Дойче герголозен цайтунг» (ФРН).

**Редактор
П. БУЛАТОВ.**

**Пільги на
транспорті**

Якими пільгами при проїзді на транспорті користуються інваліди зі слуху?

М. ЧЕРНЯВСЬКА.

Безрекуват, Миколаївської області.

Інвалідам I та II групи, які не працюють, щороку з 1 жовтня до 15 травня надається скидка у розмірі 50 процентів при оплаті проїзду залізницею і в автобусах міжміського сполучення, а на внутрішніх повітряних лініях цивільної авіації — з 1 жовтня по 31 травня.

Крім того, інвалідам I та II групи встановлена сезонна скидка з тарифу у розмірі 50 процентів на суднах транзитних і місцевих ліній річкового флоту на період від відкриття навігації до 15 травня і з 1 жовтня — до закриття навігації.

М. ОПЕНЬКО,
заступник начальника
управління пенсій
Міністерства соціального
забезпечення УРСР.

Чи може керівник підприємства відмовити мені в прийомі на роботу, коли я чекаю дитину?

Н. ГРИГОР'ЄВА.

м. Шостка,
Сумської області.

Ні. Не може. Відмова в прийомі жінки на роботу з причини її вагітності або відмова у прийомі матері, яка має грудну дитину, а також зниження зарплатної плати чи звільнення жінки за тими ж мотивами розглядаються як злочин і відповідно до статті 134 Кримінального кодексу Української РСР караються виправними роботами на строк до шести місяців чи позбавленням права займати відповідні посади на строк до двох років.

Забороняється звільняти вагітних жінок, матерів, які годують груддю, і жінок, що мають дітей віком до року, з ініціативи адміністрації, крім випадків цілковитої ліквідації установи, підприємства, організації. Проте і в цих випадках звільнення допускається з обов'язковим працевлаштуванням.

Л. ШЛЬОНОВ,
юрист.

ЕТА ВЕСЕЛАЯ ПЛАНЕТА

Кружится веселая планета	Кружится веселая планета,
В эту неожиданную ночь.	Где-то ты сейчас, а где-то — я...
Небо — фейерверкового цвета,	Вечер новогодний — как комета,
Улицы — созвездия —	Шлейфом — новогодний карнавал.
Прошлые вопросы без ответа	Кружится веселая планета,
Канули под маску забытья.	Как бы ты ее не называл.

НА ОСЕННЕМ ДНЕПРЕ

Вдоль осени уходят корабли,	Назад бегут рыбацьи берега,
По сине-золотистому проспекту.	Фигуры отдаленные качая,
И, гулко отрываясь от земли,	И сучья нацеляют, как рога,
Себя противопоставляют ветру.	Коряги на заброшенном причале.
Стоят, уткнув носы в воротники,	Спускаются на пляжи холода...
На палубах продрогшие туристы.	Скамеечка да лестница пустая...
И волны на гудящие быки	Глубинная днепровская вода,
Бросаются с шипением и свистом.	И корабли, отставшие от стаи...

Дышит на стекло ранняя зима,	Робко и легко ранняя зима
Вьюги только пробуют напевы...	Трогает озябшими руками
Старые дома, старые дома —	Старые дома, старые дома,
Пристанища Снежной королевы.	Сказки собиравшие веками...

Елена КРАСНОКУТСКАЯ.
м. Київ.

Мы — молодость мира, мы мира бойцы,
Мы встали туда, где стояли отцы.
Мы — юные граждане тысячи стран.
Мы — Чили. Мы — Куба. Мы — Афганистан.
Кто тешится атомной смертью Земли?!
Призвать их к ответу мы ныне пришли.
Бушует за нами людской океан,
Разносится грозное «Но, пасаран!»
Мы — голос эпохи. Мы — правда. Мы — суд.
Убийцам — возмездие. Они не пройдут!
Вы слышите, — бьет Бухенвальдский набат!
Мы тоже на страже — мы дети солдат.
Мы вместе, народы — единый народ!
Равнение — на Время! Товарищ, вперед!

Ты взял меня за руку,
помнишь?
Тихонько и ласково, —
вдруг...
И я затаилась,
примолкла,
Впервые почувствовала:
друг...
Ну что это было,
не знаю?
Наверное, билась во мне
Заблудшая взлетная
стая,
Кричащая на глубине.
И я волновалась и стыла,
Не смея вздохнуть
и взглянуть...
Большая и нежная сила
Доверчивых этих минут...

Пусть боли бывало
немало,
Но светлое можно ль
забыть?
И я о тебе вспоминала,
Чтоб заново жить
и любить
Ну где же ты? Горы
и страны...
Оборвано сжатие рук,
Ну, где же ты? Самый
мой, самый...
Далекий и памятный
друг?...
Спасибо за это, бывое,
За все, что я так
берегла.
Осталось со мной
и тобою
Щемящее чувство тепла...

Випускниця Одеського художнього училища імені Грекова, член нашого Товариства Ірина Ігорівна Дуценко — людина яскравого обдарування, широкого творчого діапазону. Вона добре знає серед нечуючих не тільки як самобутня, талановита поетеса, але й як художниця — майстер мультиплікації.

Шанувальники поезії часто зустрічають твори І. І. Дуценко в журналі «В єдиному строю», в газеті «Наше життя», у багатьох республіканських і центральних періодичних виданнях. Нечуючий митець неодноразово виступала з добірками віршів у колективних збірниках, вона автор книжки-казки «Як зайці мисливця впіймали», що полюбилася дітякам.

На знімку: Ірина Дуценко за роботою.

Фото Й. МІНДЕЛЯ.

**З БЛОКНОТА
РЕПОРТЕРА**

У «ЗАПОРОЖЦІВ» — ПОПОВНЕННЯ

На запорізькому автозаводі «Комунар» підготовлено до серійного виробництва нову модель малолітражки. Півдня провів у ролі водія-випробувача за кермом ЗАЗ-1102 кореспондент РАТАУ.

Машина шойно повернулася з бетонки, де проходила чергові випробування. Ще обдавав гарячим диханням двигун, не встигли охолонути покриття від крутих віражів і різкого гальмування, а ЗАЗ-1102, здавалось, уже не може встояти на місці.

Новий «Запорожець» сподобався відразу. Але, хоч перед цим були екскурсії в дослідні цехи конструкторського бюро, де створюються деталі й вузли автомобіля, знайомство з технічними характеристиками моделі, суто по-шоферському оцінити машину можна, тільки залишившись з нею сам на сам.

Відчиняю двері, що стали значно ширшими, сідаю в зручне крісло. За традиційною схемою у машині двоє дверей. Однак це не загрожує дискомфортом пасажиром. Щоб опинитися на задньому сидінні, досить лише трохи нахилити спинку переднього. Є й треті двері. Вони розташовані ззаду. Через них у машину можна помістити навіть холодильник.

Поліпшено компоновку салону. Він помітно збільшився, незважаючи на зменшення зовнішніх габаритів автомобіля, гарно оформлений. Декоративна панель приладів добре вписується в інтер'єр. Перемикачі розташовані на рульовій колонці і праворуч від водія.

Рукояткою з внутрішнього боку дверей регулюю дзеркало заднього огляду. Можна заводити. На поворот ключа запалювання машина відповідає не харак-

терним для «Запорожця» залівчастим дзвоном, а м'яким жигулівським шелестом. Шо ж, двигун — серце автомобіля. Мелітопольські моторобудівники зробили все, щоб «серце» нового «Запорожця» було не тільки потужним, а й мало стійкий імунітет до різних «недуг».

Випробування показали, що двигун однаково надійний у пекучій спеці Середньої Азії і в суворих умовах сибірської зими. «Одягнений» у водяну сорочку, він перебезувався на своє традиційне місце — під передній капот, але розташований, як і коробка передач, — поперечно. Це дало змогу повніше передати на велючі колеса крутний момент. ЗАЗ-1102 — передньоприводна малолітражка. Справді, тягти завжди легше, ніж штовхати. До того ж завдяки такій компоновці машина «схудла» на 110 кілограмів. Більше стало також

зручностей для пасажирів, бо сама собою відпала потреба в повздовжньому коробі під кузовом для карданного вала.

Укорочений, трохи скошений капот разом з похилим лобовим склом значно поліпшує аеродинаміку автомобіля. Машина не упирається в зустрічний струмінь повітря, а немовби розрізає його. Завдяки чим та деяким іншим технічним особливостям витрата пального знизилася аж на 40 процентів!

Але час у дорогу. Включаю передачу, за звичкою повільно відпускаю зчеплення — і машина рушає вперед. Відзначаю: бічні стекла дають добрий огляд. Вискочивши на випробувачу бетонку, тисну на акселератор, включаю п'яту передачу. Це — теж нововведення конструкторів. На прямих ділянках дороги воно також